

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2643

Vragen van het lid **Wolbert** (PvdA) aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het onderzoek van de huisartsen waaruit blijkt dat bijna alle huisartsen meemaken dat patiënten vanwege financiële redenen zich niet laten doorsturen naar het ziekenhuis of naar een laboratorium of medicatie niet ophalen* (ingezonden 3 juli 2014).

Antwoord van Minister **Schippers** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 29 juli 2014). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2013–2014, nr. 2638.

Vraag 1

Kent u het artikel waaruit blijkt dat bijna de helft van de huisartsen wel eens mee maakt dat patiënten doorverwijzingen niet opvolgen, medicijnen niet ophalen of laboratoriumonderzoek niet laten uitvoeren?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Wat vindt u ervan dat huisartsen aangeven dat het niet opvolgen een financiële reden heeft?

Antwoord 2

Ik vind het goed dat de LHV een dergelijk onderzoek onder haar leden heeft gedaan. Huisartsen uit de enquête geven aan te spreken met hun patiënten over de effecten van het niet opvolgen van een doktersadvies, als deze daar om financiële reden vanaf willen zien. Het is goed om te lezen dat het overgrote deel van deze huisartsen alternatieven probeert te vinden, zoals goedkopere medicijnen of een controle bij de huisarts in plaats van de medisch specialist.

Tegelijkertijd vind ik het onderzoek van de LHV moeilijk te duiden en enigszins sturend in de bevraging. 94% van de huisartsen geeft aan dat zij de perceptie hebben dat patiënten hun advies niet opvolgen vanwege economische redenen. Opvallend is dat 70% van deze huisartsen aangeeft dat dit in 2013 of 2014 is begonnen. In de enquête van vorig jaar gaf 70% van de huisartsen juist aan dat dit al voor 2013 het geval is. Een mogelijke verklaring

¹ Medisch Contact, 3 juli 2014

voor deze opvallende cijfers kan zijn dat vooral huisartsen die hier in de praktijk mee te maken hebben reageren op de enquête. Het onderzoek van de LHV beperkt zich tot economische motieven om het advies van de huisarts niet op te volgen. Uit het onderzoek van Intomart GFK, dat ik in oktober 2013 aan de Kamer heb gestuurd, blijkt dat veel mensen ook afzien van zorg vanwege andere redenen, zoals gebrek aan tijd. Vanwege bovenstaande redenen is het, op basis van uitsluitend dit onderzoek, lastig om vergaande conclusies uit te trekken.

Vraag 3

Heeft u onderzoek laten doen naar mogelijke oorzaken van deze tendens? Zo ja, wat waren daarvan de uitkomsten? Zo nee, bent u bereid daar nader onderzoek naar te doen?

Antwoord 3

Het afgelopen jaar heb ik vier onderzoeken laten uitvoeren naar zorgmijding als gevolg van de verhoging van het eigen risico. Uit deze onderzoeken is niet gebleken dat er sprake is van een tendens dat patiënten om financiële redenen afzien van zorg. Op 30 oktober 2013 heb ik een enquête van Intomart GFK aan de Kamer toegezonden. Uit deze enquête volgt dat in Nederland weinig verzekerden afzien van zorg. Vervolgens heb ik op 2 juli 2014 rapporten van Vektis, Celsus en NZa aan de Kamer toegezonden. Ook op basis van deze onderzoeken kon niet geconcludeerd worden dat de verhoging van het eigen risico heeft geleid tot meer zorgmijding. Voor de inhoud van deze vier onderzoeken en mijn volledige beleidsreactie hierop, verwijs ik u naar de brieven die ik respectievelijk op 30 oktober 2013 en 2 juli 2014 aan de Kamer heb gezonden. Verder zal Vektis nog een onderzoek uitvoeren naar het daadwerkelijke zorggebruik in de tweedelijns. De resultaten van dit onderzoek zullen voor het zomerreces 2015 aan de Kamer worden gezonden.

Vraag 4

Bent u ervan op de hoogte dat ongeveer 30% van de patiënten zich niet laat overtuigen van de noodzaak tot een bezoek aan een specialist in het ziekenhuis? Zijn er bewezen effectieve methodes om deze zorgmijders toch de behandeladviezen te laten opvolgen?

Antwoord 4

Zoals aangegeven bij de beantwoording van vraag twee gaat het bij dit onderzoek over de perceptie van huisartsen dat patiënten hun advies niet opvolgen. Het percentage van 30% is niet terug te vinden in andere onderzoeken en staat haaks op de bevindingen van de enquête van Intomart GFK, waarbij de patiënt direct werd uitgevraagd. Zoals ik al heb aangehaald: de enquête laat zien dat deze huisartsen spreken met hun patiënten over de effecten van het niet opvolgen van een doktersadvies en dat zij proberen alternatieven te vinden. Dat vind ik een goede zaak.

Vraag 5

Hoe verhoudt zich deze tendens met het streven van het kabinet om de sociaal-economische gezondheidsverschillen tegen te gaan?

Antwoord 5

Zoals aangegeven bij de beantwoording van vraag 3, er is geen sprake van een tendens. Integendeel, op basis van het onderzoek van Intomart GFK bleek dat patiënten in 2013 minder snel afzagen van zorg dan in 2012. Ondanks de verhoging van het verplicht eigen risico in 2013.